

**МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор із науково-педагогічної
роботи

_____ Н. І. Василькова

«_____» _____ 20__ року

ПОЛОЖЕННЯ

про мовленнєву практику
студентів спеціальності «Прикладна лінгвістика»
філологічного факультету
Миколаївського національного університету
імені В. О. Сухомлинського

Автор: **Каленюк Світлана Олександрівна**, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри загальної та прикладної лінгвістики Миколаївського
національного університету імені В. О. Сухомлинського

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практика студентів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки спеціалістів у вищих навчальних закладах. Це ще один етап формування професійно-педагогічної компетентності, яка повинна дозволити студентові стати повноправним членом громадянського суспільства. Професійно-педагогічна компетентність включає в себе вміння провести в продуктивну взаємодію в теоретичному й практичному вираженні лінгвістичний, психологічний, педагогічний, лінгводидактичний та комунікативний складники. Практика повинна носити навчальний та розвивальний характер. Для студентів варто створити умови для самоактуалізації й саморозвитку. Під час практики треба заохочувати самостійних та ініціативних студентів.

Метою мовленнєвої практики є корекція мовлення дітей. Вирішення цього завдання передбачає залучення студентів до практичної діяльності вчителів-логопедів, ознайомлення з організацією логопедичного процесу в дошкільних закладах освіти, оволодіння прийомами виявлення та виправлення порушень звуковимови у дітей. Одним із завдань цієї практики є мовленнєве вдосконалення, що передбачає залучення студентів до практичної діяльності працівників ЗМІ. Провідними **завданнями** є:

- формування у студентів професійних умінь та навичок, необхідних для всебічного вивчення дітей з мовленнєвою патологією та проведення корекційної логопедичної роботи з ними;

- закріплення навичок аналізу логопедичних занять та ведення різної документації дошкільного навчального закладу;

- розвиток інтересу до науково-дослідної роботи в галузі логопедії;

- залучення студентів до пропаганди логопедичних знань серед батьків та вихователів, населення;

- прагнення до постійного професійного розвитку; розвиток у студентів професійних творчих здібностей;

- забезпечення умов для професійної адаптації, залучення студентів до активної діяльності в учнівських та студентських колективах;

- вивчення організації навчально-виховного процесу у відповідному навчальному закладі, вивчення основної документації (плани роботи, інструкції, журнали тощо).

- створення умов для самоактуалізації й саморозвитку студентів;

- поглиблення, закріплення теоретичних знань та практичних умінь і навичок, оволодіння методами застосування цих знань у практичній діяльності;

- ознайомлення зі специфікою діяльності сучасних дошкільних навчальних закладів;

- набуття умінь здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку власної логопедичної діяльності, а також вчителів-логопедів, колег-практикантів;

- вироблення навичок самостійності в підготовці й проведенні різних форм і видів навчально-виховної роботи та особистої відповідальності за їх ефективність і якість.

У процесі мовленнєвої практики студенти повинні вдосконалити **знання:**

- із дисциплін, які вони прослухали під час навчання в університеті;

- психолінгвістичні чинники дошкільного віку;

- шляхи вдосконалення майстерності вчителя-логопеда та способи самовдосконалення;

- вимоги до виготовлення та використання наочних матеріалів.

Після завершення мовленнєвої практики студенти повинні **вміти:**

- підбирати вправи для корекції дитячого мовлення;

- планувати логопедичні заняття відповідно до чинної програми дошкільного навчального закладу;

- добирати та використовувати наочні навчальні засоби для логопедичних занять у дошкільних навчальних закладах;

- добирати, аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу й використовувати її для побудови власного викладу програмового матеріалу;

- запроваджувати у власному досвіді логопедичної роботи новітні інформаційні технології, комп'ютерні програми та засоби Інтернет;
- вивчати досвід вчителів-логопедів щодо їх співпраці з дітьми;
- аналізувати мову ЗМІ, дикторів радіо й телебачення.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ МОВЛЕННЄВОЇ ПРАКТИКИ

Розподіл студентів за об'єктами практики (дошкільні навчальні заклади міста) і призначення керівника здійснює кафедра загальної та прикладної лінгвістики; оформляється наказом ректора.

Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського в особі ректора (декана філологічного факультету, завідувача кафедри загальної та прикладної лінгвістики) укладають із керівництвом усіх баз практики типові угоди про проведення практики студентів спеціальності «Прикладна лінгвістика».

Керівництво практикою повинно забезпечувати проведення всіх організаційних заходів щодо проходження й контролю за виконанням програми практики.

Вимоги до бази практики

Практика може проходити у дошкільних навчальних закладах.

Навчальний заклад повинен відповідати таким вимогам: мати відповідну матеріальну базу, необхідну для проведення практики кількість логопедичних груп, що відповідає вимогам Державного стандарту, в цьому навчальному закладі повинні працювати логопеди, адміністрація й педагогічний колектив повинні дати згоду прийняти студентів на практику у визначений термін.

В окремих випадках студенти можуть самостійно, з дозволу випускових (фахових) кафедр, підбирати для себе місце проходження мовленнєвої практики й пропонувати його для використання, однак воно повинно відповідати всім вимогам програми мовленнєвої практики.

Етапи практики

Мовленнєва практика триває 2 тижні та проходить у два етапи: перший – тиждень – у дошкільних навчальних закладах, другий – у ВНЗ.

Перший тиждень: проведення настановчої конференції в університеті, на якій студенти знайомляться з програмою практики; проведення настановчої конференції в дошкільному навчальному закладі, де адміністрація закладу й вихователі знайомляться з програмою практики, а студенти – зі статутом закладу, внутрішнім розпорядком дошкільного навчального закладу, планами роботи ДНЗ на рік, групами, вихователями, логопедами, адміністрацією дошкільного навчального закладу. Протягом першого тижня студенти знайомляться з тематичним плануванням, планами роботи вихователів, логопедів, відвідують усі заняття логопедів у своїх групах. Закінчується тиждень складанням індивідуального плану-графіка на всю практику за всіма складниками.

Студенти-практиканти готують звітну документацію про проходження мовленнєвої практики у дошкільному навчальному закладі.

Другий тиждень – студенти-практиканти аналізують мову газет Миколаївщини за останній квартал року, а також аналізують мовлення дикторів радіо й телебачення. Готують звітну документацію про проходження мовленнєвої практики у ВНЗ.

Керівник практики від вищого навчального закладу:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання студентам-практикантам необхідних документів (направлення, програми, методичні рекомендації та ін.);

- повідомляє про систему звітності з практики: подання письмового звіту, вигляду оформлення виконаного індивідуального завдання;

- контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів із охорони праці та техніки безпеки;

- перевіряє звітну документацію, оцінює навчальну й позакласну роботу студентів-практикантів, а також виставляє оцінку за практику;
- подає завідувачу кафедрою письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо покращення практики студентів.

Права та обов'язки студентів-практикантів

1. Студент-практикант виконує всі види робіт, передбачені програмою мовленнєвої практики відповідно до поставлених вимог.

2. Практикант дотримується правил внутрішнього розпорядку дошкільного навчального закладу, ВНЗ, виконує розпорядження адміністрації та керівника практики. У випадку невиконання вимог, що ставляться до практиканта, студент може бути відсторонений від проходження мовленнєвої практики.

Студентам, які не виконують індивідуальний план проходження практики, порушують трудову дисципліну, мовленнєва практика може бути перервана. Таких студентів викликають у деканат факультету для з'ясування причин невиконання індивідуального плану практики та вживання відповідних заходів. Студентів, які не виконали завдань і отримали незадовільну оцінку з мовленнєвої практики, відраховують із університету.

3. Студент відвідує консультації методистів, учителів-логопедів, вихователів.

4. Студент в останній день першого тижня мовленнєвої практики подає індивідуально підібрані вправи для корекційної роботи з дітьми логопедові.

5. Студент повідомляє методистам про всі зміни в розкладі занять та заходів.

6. Відповідно до програми практики студент зобов'язаний своєчасно, протягом тижня після завершення практики, надати звітну документацію.

7. Студент-практикант має право з усіх питань, що виникають у процесі практики, звертатися до керівника практики, адміністрації дошкільного

навчального закладу, вихователів, користуватися навчально-методичними посібниками, вносити пропозиції з удосконалення організації практики.

8. Студент має право на подовження терміну проходження мовленнєвої практики за наявності поважних причин та відповідних документів, що їх підтверджують. Студент, який не перебував на практиці через хворобу чи інші поважні причини більше 50% відведеного часу, повинен подати до деканату відповідні документи протягом першого тижня після закінчення терміну практики. На підставі поданих документів та в межах графіку навчально-виховного процесу деканат визначає нові терміни проходження мовленнєвої практики відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня. На час проходження практики цим студентам у разі необхідності дозволяється вільне відвідування навчальних занять.

9. За підсумками мовленнєвої практики студент отримує диференційовану оцінку.

ІІІ. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ ТА ВИМОГИ ДО ЗВІТНОСТІ

Перший етап підведення підсумків мовленнєвої практики здійснюється у дошкільному навчальному закладі в останній день тижня проходження практики за участю групового керівника та методистів, закріплених за групою студентів.

Другий етап підведення підсумків мовленнєвої практики здійснюється на засіданні кафедри загальної та прикладної лінгвістики.

Звіт про проходження мовленнєвої практики повинен відображати виконання завдань з усіх розділів практики, відповідати вимогам, що ставляться до його написання й оформлення, бути захищеним у порядку й строки, передбачені програмою практики.

У триденний термін після завершення мовленнєвої практики студенти повинні надати керівникові практики такі документи:

1. Звіт про проходження мовленнєвої практики (10 робочих днів), затверджений завідувачем дошкільного навчального закладу.

2. Письмовий аналіз мови ЗМІ Миколаївщини за останній квартал поточного року.

3. Фотоальбоми з матеріалами практики (заходи тощо).

4. Наочні матеріали, виготовлені студентом-практикантом, та оформлені згідно з вимогами до робіт такого виду.

Підбивають підсумки мовленнєвої практики на підсумковій конференції, де студенти діляться зі своїми колегами враженнями про практику. Керівник практики виставляє у залікову книжку та відомість оцінку за практику.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано